

Metsänomistajat
PÄIJÄT-HÄME

Elinkeino-, liikenne- ja
ympäristökeskus

Kuusenkerkkä

Picea abies

Suomalaisesta metsäkuusesta
hyödynnetään uudet vuosikasvut
eli kerkät. Kerkät ovat
vaaleanvihreitä ja pehmeitä.

Keruu aika ja tuotto

Kuusi alkaa kasvattaa uutta vuosikasvua Etelä-Suomessa yleisimmin toukokuussa. Kevään lämpötilat vaikuttavat suuresti kerkkien puhkeamiseen ja kasvuun. Kerkkäkausi voi kestää lyhyimmillään kaksi viikkoa ja pisimmillään reilun kuukauden. Kerkkien keruu on nopeinta rehevien kasvupaikkojen varttuneista taimikoista, joita on hoidettu. Kerkkiä suositellaan keräämään tasaisesti puusta enintään kolmasosa. Tällöin kerkkien keruu ei vaikuta puun kasvuun.¹ Kerkkiä voidaan kerätä reilummin taimista, jotka poistetaan taimikonhoidon yhteydessä.

Keruu

Kerkät ovat makoisimmillaan kerkkäkauden alussa 3–5 senttiä pitkinä¹. Myös pidempiä kerkkiä hyödynnetään. Kerkkien keruu loppuu heti kun ne alkavat muuttua tummemman vihreiksi ja kovemmiksi.

Kerkät irrotetaan joko sormin tai pienellä veitsellä. Kerkän keruussa on kätevää käyttää taimivakkaa tai muuta isoa keruuastiaa. Käsien on oltava puhtaat tai kädet voidaan suojata käsineillä. Tutkimusten mukaan kerkkiä saadaan kerättyä käsin keruuna noin 1–1,6 kiloa päivässä.

➡ KUUSEN KERKKIEN KERUU VAATII MAANOMISTAJAN LUVAN.

Käsittely

Kerkät on toimitettava saman päivän aikana käsiteltäväksi joko ostajalle tai vaihtoehtoisesti pakastukseen tai kuivaukseen. Yleinen käsittelytapa on pakkaskuivaus.

Käyttö

Kuusenkerkässä on A- ja C-vitamiinia, kivennäisaineita ja haihtuvia öljyjä. Kerkkä tehoaa mm. hengitystievaivoihin, kevätyksmyykseen, vatsavaivoihin sekä suun ja nielun tulehduksiin. Eeteriset öljyt raikastavat huoneilmaa.¹

Kuusenkerkkää käytetään rohdoksena ja lisäravinteena jauheena ja tinktuurana. Sitä käytetään myös luonnontuotemarkkinoilla. Kerkkiä käytetään yleisesti elintarvikkeena sellaisenaan tai esimerkiksi siirappina. Sitä käytetään monipuolisesti mausteena mm. juomasekoituksissa, viinoissa, oluissa, salaateissa, hunajassa ja öljyssä.

Kaupallinen hyödyntäminen

Maanomistaja voi kerätä itse kuusenkerkkiä tai myydä keruuoikeuksia kerääjille.

Lähde:

¹ Heli Pirinen (toim.). Luonnontuoteopas. Toimintaympäristö, työskentely ja tuotteistaminen luonnontuotealalla. Opetushallitus. Juvenes Print – Suomen Yliopistopaino Oy, 2018. 384 s.